

مقاله اصلی

ارزیابی آزمون آپنه در بیماران دچار مرگ مغزی

* محمد غروی^۱ MD، سمیرا ذبیحیان^۲ MD

^۱استادیار گروه بیهوشی، ^۲استادیار گروه جراحی اعصاب دانشگاه علوم پزشکی مشهد

تاریخ دریافت: ۸۶/۲۵۱ - تاریخ پذیرش: ۸۶/۴/۱۹

خلاصه

مقدمه: آزمون آپنه برای تایید مرگ مغزی ضروری است. اما عوارض جدی مانند عوارض قلبی ریوی شدید، افزایش فشار داخل مغز و پنوموتراکس ممکن است در طی آن اتفاق افتد. بنابراین آزمون آپنه باید به عنوان آخرین آزمون انجام شود. اخیراً امنیت بیماران در طی انجام این آزمون مورد بحث قرار گرفته است. هدف از این مطالعه ارزیابی نتایج، عوارض آزمون آپنه در بیماران مرگ مغزی در طی یک دوره سه ساله است.

روش کار: این مطالعه توصیفی به مدت ۳ سال از ۱۳۸۱ - ۱۳۸۴ در بیماران مرگ مغزی در دانشگاه علوم پزشکی مشهد انجام شده است. ۵۷ بیمار دچار مرگ مغزی که به روش نمونه گیری آسان انتخاب شده بودند مورد مطالعه قرار گرفتند. تست آپنه کلیه بیماران توسط نویسنده انجام گردید. بیماران پس از انجام پره اکسیژناسیون و احراز شرایط انجام آزمون، به مدت ۱۰ دقیقه از ونتیلاتور جدا شده و تجزیه گازهای خون شریانی در چهار نوبت در دقایق ۲، ۵، ۸ و ۱۰ صورت گرفت. اگر دی اکسید کربن خون شریانی بیش از ۶۰ میلی متر جیوه و یا افزایش بیش از ۲۰ میلی متر جیوه از مقدار پایه را نشان می داد، آزمون مثبت تلقی می شد، هر زمان عوارض تعریف شده قبلی اتفاق می افتاد، آزمون متوقف می شد. مشخصات فردی، نتایج تست آپنه در پرسشنامه جمع آوری شد. تجزیه و تحلیل آماری در نرم افزار SPSS و با استفاده از آمار توصیفی و آزمون آنوا انجام گرفت.

نتایج: از ۵۷ بیمار مورد بررسی قرار که متوسط سن آنان ۲۵/۲ سال (از ۶ تا ۳۸ سال با انحراف معیار ۱۴/۳۲) بود، ۱۱ نفر در حین انجام آزمون دچار عارضه شدند. ۱۰ بیمار دچار هیپوکسی شدید و ۱ نفر دچار وقفه قلبی شد. عوارض در بیمارانی که قبل از آزمون شرایط نامطلوبی داشتند، در ۵۳/۸۴٪ موارد اتفاق افتاد. در حالی که این میزان در سایر بیماران ۹/۶٪ بود. متوسط زمان اعلام مرگ تا انجام آزمون آپنه از حداقل ۳۶ ساعت و حداکثر ۱۱ روز بود. نتایج آزمون در تمامی این موارد مثبت بود.

نتیجه گیری: آزمون آپنه آزمونی تهاجمی است که ممکن است ذخایر ارگانی را جهت پیوند کاهش دهد و به دلیل عوارض قلبی ریوی شدید بالقوه موجب ایسکمی بافتی شود. به دلیل وقوع عوارض جدی حین آزمون از یک سو و از سوی دیگر عدم توانایی آزمون آپنه در رد مرگ مغزی در صورت مثبت بودن سایر آزمون ها به نظر می رسد آزمون جایگزین با ضریب ایمنی بالا جهت تایید مرگ مغزی باید در نظر داشت یا اصلاحاتی را در این آزمون انجام داد و حداقل از انجام این آزمون در افرادی که شرایط نامطلوبی قبل از انجام آزمون داشتند باید اجتناب کرد.

کلمات کلیدی: آزمون آپنه، مرگ مغزی، گازهای خونی شریانی